

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของเครือข่าย การจัดการเครือข่าย และการจัดการความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์ของเครือข่ายเกษตรกรในจังหวัดขอนแก่น การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ เครือข่ายเกษตรธรรมชาติอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแนวทางการสัมภาษณ์ และแบบสัมภาษณ์เจาะลึก ทั้งการวิเคราะห์จากเอกสาร การสังเกต การเข้าไปมีส่วนร่วม แนวทางการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลคือ คณะกรรมการที่ปรึกษาเครือข่าย คณะกรรมการบริหารเครือข่าย คณะกรรมการสมทบและสมาชิกเครือข่ายทั้งหมด การวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการมาจำแนก สรุปประเด็นให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่มีความลึกกว้างขวาง สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการของเครือข่ายนั้นแบ่งเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงแรกเป็นช่วงเริ่มก่อตั้งเป็นชมรม ช่วงที่สองเป็นช่วงระยะที่มีการขยายองค์การออกเป็นเครือข่าย

การจัดการเครือข่ายใช้รูปแบบคณะกรรมการบริหารโดยจำแนกเป็นกรรมการ 3 ชุด ได้แก่ คณะกรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการสมทบ สำหรับการจำแนกเป็นคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการสมทบนั้น เนื่องจากต้องการจำนวนกรรมการบริหารไม่มากนัก อันจะทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน ในขณะเดียวกันก็จะมีกรรมการสมทบทำหน้าที่แทนกรรมการบริหารเมื่อกรรมการบริหารทำนั้น ๆ ติดภารกิจอย่างอื่นจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

การจัดการความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์นั้นเครือข่ายมีขั้นตอนดังนี้ 1) การสร้างความรู้โดยการศึกษจากเอกสาร การอบรมสัมมนา การฝึกปฏิบัติจากแปลงสาธิต และการศึกษาดูงาน 2) การถ่ายทอดและการแลกเปลี่ยนความรู้ โดยการจัดเวทีถ่ายทอดแลกเปลี่ยน มีการปรึกษาหารือกันและการสนทนากันเป็นกลุ่ม 3) การประยุกต์ใช้ความรู้ เกษตรกรในระดับครัวเรือนมีการประยุกต์ใช้ความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์เพียงบางส่วน กล่าวคือมีการแบ่งพื้นที่ออกเป็นการทำเกษตรอินทรีย์ส่วนหนึ่ง และเกษตรแบบดั้งเดิมโดยการใช้สารเคมีส่วนหนึ่งมีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือครัวเรือนที่ใช้แบบผสม กล่าวคือไม่มีการแบ่งพื้นที่ใช้ทั้งสารเคมีและอินทรีย์วัตถุ ลำดับต่อมาคือครัวเรือนที่ทำเกษตรอินทรีย์ทั้งหมด และกลุ่มสุดท้ายไม่มีการประยุกต์ใช้เลยมีจำนวนน้อยที่สุด

The purposes of this research were to study the development of the network, the network management and the knowledge management in the organic agriculture of the farmer's network in Khon Kaen Province. This research was the qualitative research. The samples were the natural agriculture network in Chumphae District, Khon Kaen Province. The research tools were the interviews and the in-depth interviews, including document analysis, observations and participant observations. The way of group conversation, the informants were the consulting committee of the network, the administrative committee and all the network members. Analyzing the data by taking the qualitative data got from the observations and formal interviews to classified and summarized for getting the discoveries which were deep and wide, agreed with the real lives and the descriptive analysis method.

The study revealed that the development of the network was divided to 2 stages. The first stage was the beginning of the club and the second stage was the expanding of the organization to the network.

The network management used the administrative committee from by classifying the committee to 3 groups such as the consulting committee, the administrative committee and the joint committee. As the classification the administrative committee and the joint committee; however, need only a few administrative committee to take place some of the committee who has on other duty or could not be in the operation.

The knowledge management in the organic agriculture had the network as this following : 1) Make the knowledge by studying from the documents, seminars, practiced from the demonstrative plots and the touring inspections. 2) Transformed and exchanged the knowledge by setting the transformed-exchanged stage, had the consultations and group conversations. 3) Applied to use the knowledge, farmer in the family level had applied the knowledge in some. They had divided the area to an organic agriculture part and an original agriculture part and used some chemical substances were the most. The farmers in the under level used mixed, they did not have the area divided to used the chemical or organic substances. The next level was the families which used all the organic substance and the last level did not have any applying, it was the least.